

Prostsze procedury, rzeczywisty udział w planowaniu inwestycji i wsparcie, które przyniesie korzyści także okolicznym obszarom wiejskim - tego samorządowcy z UE oczekują od nowej Agendy UE dla miast. Europejski Komitet Regionów wskazuje, że za strategią muszą pójść konkretne działania oraz prawne gwarancje udziału samorządów w podejmowaniu decyzji.

Dostęp do przystępnych cenowo mieszkań, gentryfikacja, starzenie się ludności i przystosowanie do zmiany klimatu - z tymi wyzwaniami mierzą się dziś europejskie miasta. Przedstawiona w ubiegłym roku przez Komisję Europejską Agenda UE dla miast ma pomóc władzom lokalnym skuteczniej na nie odpowiadać. Jej zadaniem jest poprawa koordynacji unijnych inicjatyw miejskich i uproszczenie dostępu do wsparcia, między innymi dzięki nowemu, jednolitemu europejskiemu portalowi internetowemu.

Oczekiwanie samorządów sięgają jednak dalej. W opinii przyjętej 14 października Europejski Komitet Regionów poparł ogólną strukturę i cele Agendy, jednocześnie wskazując, czego potrzeba do ich realizacji, tj.: stałego dialogu między wszystkimi szczeblami władzy, rzeczywistego uproszczenia procedur oraz zagwarantowanego prawem udziału samorządów regionalnych i lokalnych w opracowywaniu i wdrażaniu przyszłych programów wydatkowania środków UE.

„Z zadowoleniem przyjmujemy Agendę, ale potrzebujemy czegoś więcej niż kolejnej strategii czy strony internetowej” - podkreśla Kieran McCarthy (IE/EA), członek Rady Miasta Cork i sprawozdawca opinii. „Potrzebujemy praktycznego wsparcia, aby przekształcić lokalne priorytety w rzeczywiste projekty, oraz rzeczywistego wpływu na sposób planowania i realizacji europejskich inwestycji”.

Postulat ten nabierze szczególnego znaczenia w 2028 r., kiedy zacznie obowiązywać nowy długoterminowy budżet UE. Samorządowcy z UE ponawiają żądanie prawnych gwarancji udziału w przyszłych programach inwestycyjnych finansowanych z funduszy spójności, czyli krajowych i regionalnych planach partnerstwa. Oczekują również solidnego systemu kontroli i równowagi, który zapewni odpowiednie standardy konsultacji i uczestnictwa.

Władze miejskie i metropolitalne chcą być uznawane za strategicznych partnerów instytucjonalnych. Ich zaangażowanie ma obejmować opracowywanie polityk UE i zarządzanie nimi, między innymi w sprawach mieszkalnictwa, mobilności oraz transformacji klimatycznej i cyfrowej.

Ważną rolę mają odegrać przewidziane w Agendzie coroczne dialogi na wysokim szczeblu. Komitet Regionów deklaruje gotowość ich organizowania lub udziału jako kluczowy partner. Zaznacza przy tym, że konsultacje powinny systematycznie prowadzić do współtworzenia rozwiązań, a dialogowi muszą towarzyszyć skoordynowane działania i odpowiedzialność za ich realizację.

Rozwój miast ma również wzmacniać ich otoczenie. Zdaniem lokalnych i regionalnych liderów większa konkurencyjność i atrakcyjność dużych oraz średnich ośrodków może przynieść korzyści sąsiednim obszarom podmiejskim i wiejskim. Inwestycje powinny być jednak prowadzone tak, aby nie powodowały niezamierzonego odpływu zasobów, usług i kapitału ludzkiego z terenów wiejskich, górskich oraz przygranicznych.

Dlatego członkowie Komitetu wzywają do systematycznej oceny oddziaływania terytorialnego unijnych polityk mających wpływ na miasta. Ma ona pomóc przewidywać i łagodzić nierównomierne skutki przyszłych przepisów UE. Wdrażaniu Agendy powinna przyświecać zasada „nie szkodzić spójności”.

## Samorządy chcą mniej biurokracji i większego wpływu na unijne pieniądze

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: czwartek, 15, październik 2026 15:58

Odsłony: 88

---

Za tymi postulatami stoi cel określany jako „prawo do pozostania”, tj.: możliwość życia i pracy w miejscu, które ludzie uznają za swój dom. Silniejsze miasta mają pomagać w jego realizacji także mieszkańcom otaczających je miejscowości i obszarów wiejskich.

„Ostatecznie naszym celem musi być zapewnienie ludziom możliwości życia, pracy i budowania swojej przyszłości w miejscach, które uznają za swój dom” - mówi McCarthy.